

VII Międzynarodowa Konferencja Kresowa
„A jednak wojna... Rok 1939 na Kresach Wschodnich i Zachodnich”
Muzeum Górnośląskie w Bytomiu
Bytom, 22 listopada 2019

Organizatorzy konferencji

Muzeum Górnośląskie w Bytomiu
Muzeum Niepodległości w Warszawie
Instytut Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Komitet organizacyjny konferencji

Dr hab. Maciej Fic, Instytut Historii, Uniwersytet Śląski w Katowicach
Dr Joanna Lusek – Muzeum Górnośląskie w Bytomiu
Dr hab. Jolanta Załęczny – Muzeum Niepodległości w Warszawie

9.00–9.15 Powitanie gości

Mgr Iwona Mohl – Muzeum Górnośląskie w Bytomiu
Dr hab. Jolanta Załęczny – Muzeum Niepodległości w Warszawie
Dr hab. Maciej Fic, Instytut Historii, Uniwersytet Śląski w Katowicach

9.15–9.45 Wykład wprowadzający

Dr hab. Jolanta Załęczny, Muzeum Niepodległości w Warszawie, Akademia Finansów i Biznesu Vistula, filia w Pułtusku
Kresowe biografie wpisane w wojnę 1939 roku

9.45–11.45 Sesja I

Moderator: dr hab. Maciej Fic, Instytut Historii, Uniwersytet Śląski w Katowicach

1. Dr hab. prof. UW. Piotr Cichoracki, Instytut Historyczny, Uniwersytet Wrocławski
Mieszkańcy województw północno-wschodnich II RP wobec zagrożenia wojennego w latach 1938–1939
2. Dr Zbigniew Bereszyński, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu
Napaść sowiecka na Polskę w 1939 roku a spory historyków rosyjskich o przyczyny i charakter II wojny światowej
3. Mgr Piotr Bojarski, Instytut Północny im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie
Wileńska publicystyka narodowo-demokratyczna wobec upadku państwa polskiego w 1939 roku. Wybrane przykłady
4. Mgr Przemysław Mandela, Instytut Pamięci Narodowej. Oddział we Wrocławiu
Kresowe pułki piechoty Wojska Polskiego w kampanii 1939 roku. Zarys działań bojowych na wybranych przykładach
5. Dr hab. prof. UW. Małgorzata Ruchniewicz, Instytut Historyczny, Uniwersytet Wrocławski
Rok 1939 jako cezura narracyjna w relacjach kresowych. Wokół kolekcji relacji i wspomnień Archiwum Naukowego Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego

6. Dr Małgorzata Laburda-Lis, Centrum Dokumentacji Deportacji Górnoślązaków do ZSRR w 1945 roku
Kulturowy obraz wojny w opowieściach Kresowiaków bytomskich
7. Dr hab. Wasyl Gulaj, Uniwersytet Narodowy, Politechnika Lwowska
Żydzi w południowo-wschodnich województwach II RP w 1939 roku

11.30 – 11.45 Dyskusja

11.45 – 12.00 Przerwa

12.00–13.30 Sesja II

Moderator: Dr hab. prof. UWr. Małgorzata Ruchniewicz, Instytut Historyczny, Uniwersytet Wrocławski

1. Dr Przemysław Jagieła, Centralne Muzeum Jeńców Wojennych
Nominacje oficerskie podchorążych Wojska Polskiego we wrześniu 1939 roku. Historia i implikacje
2. Mgr Rafał Kubiak, Muzeum Solca im. Przemysła w Solcu Kujawskim
Była dywersja. Potyczki z niemieckimi dywersantami w okolicach Solca Kujawskiego we wspomnieniach żołnierzy Armii Pomorze
3. Mgr Andrzej Kotecki, Mauzoleum Walki i Męczeństwa Al. Szucha, Muzeum Niepodległości w Warszawie
Flotylla Rieczna w Pińsku przed 17 września 1939 roku
4. Mgr Rafał Michliński, Instytut Pamięci Narodowej. Oddział w Warszawie
Flotylla Pińska po 17 września 1939 roku
5. Dr hab. prof. UO Marek Białokur, Instytut Historii, Uniwersytet Opolski
A jednak wojna.... którą wygramy, bo od Bałtyku odepchnąć się nie damy. Polska i jej granice w przededniu wybuchu II wojny światowej na łamach satyrycznego tygodnika „Mucha”

13.15–13.30 Dyskusja

13.30–14.30 Przerwa

14.30–16.00 Sesja III

Moderator: Dr hab. Zdzisław Marcinów, Instytut Nauk o Literaturze Polskiej, Uniwersytet Śląski w Katowicach

1. Mgr Dariusz Zalega, Instytut Historii, Uniwersytet Śląski
Przed Wrześniem była Hiszpania. Śląscy antyfaszyści w hiszpańskiej wojnie domowej
2. Mgr Daniel Korbel, Instytut Historii, Uniwersytet Śląski
Podcinanie gałęzi... Polska polityka wobec Czechosłowacji w latach 1938–1939
3. Dr Wojciech B. Moś, Muzeum Górnośląskie w Bytomiu
Obrona Śląska Cieszyńskiego. 1–2 września 1939 roku
4. Dr Joanna Lusek, Muzeum Górnośląskie w Bytomiu
Kiedy wybuchła wojna... Początek wojny we wspomnieniach mieszkańców Górnego Śląska. Projekt Archiwum Historii Mówionej „e-historie.pl”
5. Mgr Szymon Pietrzykowski, Instytut Pamięci Narodowej. Oddział w Poznaniu
Rok 1939 na Kresach Zachodnich z perspektywy żydowskich mieszkańców Koła nad Wartą

15.45–16.00 Dyskusja

16.00–16.15 Przerwa

16.15–17.50 Sesja IV

Moderator: Dr hab. Jolanta Załęczny, Muzeum Niepodległości w Warszawie, Akademia Finansów i Biznesu Vistula, filia w Pułtusku

1. Dr Kinga Fink, Wydział Muzyki, Uniwersytet Rzeszowski
Lwów 1939. Życie muzyczne miasta w przededniu wybuchu wojny
2. Dr hab. Zdzisław Marcinów, Instytut Nauk o Literaturze Polskiej, Uniwersytet Śląski w Katowicach
Drugi brzeg. Trauma przekroczenia granicy w literackich zapiskach Marii Kuncewiczowej, Stanisława Vincenza, Mariana Hemara i Kazimierza Wierzyńskiego
3. Mgr Anna Meiser, Wydział Filologiczno-Historyczny, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie
Dom nasz wspólny burzą wrogi. Początek II wojny światowej w poezji Marii Haliny Szulcowej
4. Dr Marta Milewska, Akademia Finansów i Biznesu Vistula, filia w Pułtusku
Rok 1939 w edukacji historycznej
5. Dr Barbara Włochowicz, Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu
Rola wspomnień i relacji w przybliżaniu tematyki września 1939 roku w edukacji historycznej

17.30–17.45 Podsumowanie konferencji